

Učebné osnovy - Katolícke náboženstvo - 1. cyklus

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	Katolícke náboženstvo
Škola	doplniť názov školy
Stupeň vzdelania	primárne vzdelávanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	1. ročník: 66 hodín ročne - 2 hodiny týždenne 2. ročník: 66 hodín ročne - 2 hodiny týždenne 3. ročník: 66 hodín ročne - 2 hodiny týždenne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	1. ročník: HARICHOVÁ, Z. - KUCHÁROVÁ, J.: Sme deťmi nebeského Otca, KPKC, 2026. 2. ročník: do vydania novej učebnice možno využívať dostupné metodické a katechetické materiály, YOUCAT pre deti a vlastné pracovné listy. 3. ročník: do vydania novej učebnice možno využívať dostupné metodické materiály, pracovné listy a primerané zdroje k sviatosti zmierenia a Eucharistii.

Učebné osnovy predmetu Katolícke náboženstvo v 1. cykle - 1. - 3. ročník ZŠ

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom pre predmet Náboženstvo Rímskokatolíckej cirkvi - 1. cyklus, schváleného ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie schváleného 31. 3. 2023.

Hlavným cieľom 1. cyklu je uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti. Žiaci vnímajú jedinečnosť človeka a svoje miesto v rodine, vedia vyjadriť radosť z Božieho stvorenia a správať sa k nemu s rešpektom a úctou. Poznajú dôležité etapy života Ježiša Krista, ktorého vnímajú ako Spasiteľa a priateľa a porovnávajú svoje správanie s Božími prikázaniami. Žiaci chápu modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom, vedia formulovať jednoduché modlitby a vnímajú chrám ako priestor modlitby, úcty a slávenia bohoslužby.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

- pomenovať jedinečnosť človeka
- porozumieť základným otázkam kresťanskej viery v Boha
- poznávať a osvojiť si kresťanskú vieru v trojjediného Boha
- komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu
- opísať a pochopiť príbeh o Ježišom narodení, utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní
- prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna
- chápať Cirkev ako miestne spoločenstvo a porozumieť bohoslužbám primeraným spôsobom
- pomenovať základné pravidlá života a aplikovať vo svojom živote vzájomné odpustenie, pochopenie, porozumenie

Časová dotácia a organizácia obsahu

Ročník	Týždenná dotácia podľa ŠVP	Disponibilné hodiny	Celková časová dotácia
1. ročník	1 hodina	1 hodina	66 hodín ročne / 2 hodiny týždenne
2. ročník	1 hodina	1 hodina	66 hodín ročne / 2 hodiny týždenne
3. ročník	1 hodina	1 hodina	66 hodín ročne / 2 hodiny týždenne

Gramotnosti, metakognícia, charakter a hodnotenie

Dominantnou gramotnosťou predmetu je náboženská gramotnosť. Predmet zároveň prispieva k rozvoju prierezových gramotností: čitateľská a vizuálna gramotnosť , digitálna gramotnosť , finančná gramotnosť , občianska gramotnosť , mediálna gramotnosť , interkultúrna gramotnosť , environmentálna gramotnosť , sociálna a emocionálna gramotnosť .

Metakognícia a charakter sa rozvíjajú priebežne cez reflexívne otázky, sebahodnotenie, pomenovanie vlastného pokroku, prácu s chybou, spoluprácu, férové pravidlá a konkrétne skutky dobra primerané veku žiakov.

Na vyučovaní Katolíckeho náboženstva sa primárne používa formatívne hodnotenie: slovná spätná väzba, pozorovanie, rozhovor, sebahodnotenie, práca s portfóliom a krátke reflexie. V predmete sa nehodnotí účasť na liturgickom slávení v Cirkvi, postoj k Bohu či Cirkvi ani stupeň viery. Školské vyučovanie náboženstva je ponukou pre život s Cirkvou, nie kontrolou tohto života.

Komponent Sväté písmo nie je v prvom cykle rozvíjaný samostatne, ale je východiskom a prirodzenou súčasťou jednotlivých obsahových komponentov.

PRVÝ ROČNÍK: Sme deťmi nebeského Otca

Dieťa v škole začína novú etapu svojho života, ktorá je preň veľmi dôležitá. Dokáže zasnúť nad stvoreným svetom, teší sa zázrakom, ktoré môže objaviť v prírode. Cez prirodzenú rodinu a svet, v ktorom žije, postupne objavuje pravdy o Bohu Otcovi Stvoriteľovi. Spoznáva život Ježiša - Božieho Syna a vníma jeho výnimočnosť. Začína si uvedomovať základy kresťanskej viery a osvojuje si základné náboženské návyky a modlitby. Učí sa vnímať a konfrontovať biblické udalosti s udalosťami vo svojom živote. Vníma seba ako súčasť veľkej Božej rodiny. Učí sa myslieť aj na iných konaním dobrých skutkov podľa Ježišovho vzoru.

Rozsah vyučovania predmetu: 2 hodiny týždenne (1 hodina ŠVP + 1 hodina ŠkVP), t. j. 66 hodín za školský rok.

Komponent	Tematický celok	Počet hodín
Boh a človek	1. Sme deti Otca	11 + 11
Ježiš Kristus	2. Spoznávame Ježiša	12 + 12
Cirkev a sviatosti	3. Žijeme v Božej rodine	4 + 4
Kresťanský život	4. Učíme sa od Ježiša	6 + 6

Komponent Sväté písmo nie je v prvom cykle rozvíjaný samostatne, ale je východiskom každého z predchádzajúcich komponentov.

1. Sme deti Otca Komponent: Boh a človek		
Žiaci prichádzajú do nového prostredia, začínajú budovať nové vzťahy. Postupne objavujú, že majú aj Otca v nebi, ktorý sa o nich stará. Osvojujú si základné náboženské prejavy, ako je prežehnanie, a učia sa budovať vzťah s Bohom prostredníctvom modlitby.		
Výkonový štandard (Náboženské kompetencie)	Obsahový štandard (Obsahy k náboženským kompetenciám)	Prierezové gramotnosti
• vnímať svoju jedinečnosť a využívať pravidlá dobrej komunikácie pri budovaní vzťahov v rodine a spoločnosti • vyjadriť radosť z Božieho stvorenia, vnímať jeho rozmanitosť a správať sa k nemu s rešpektom a úctou • byť pozorný k potrebám svojich blízkych a aplikovať prvky vzájomnej pomoci a solidarity v každodenných situáciách	• 1.1 Svet, v ktorom žijeme, budovanie vzťahov v rodine, v škole, vzájomná komunikácia • 1.2 Boh - Stvoriteľ a Otec • 1.3 Jedinečnosť Božieho dieťaťa, dary, schopnosti a zručnosti • 1.4 Božia starostlivosť a skutky lásky	
Vymedzenie obsahu: cirkevné školy (22 h)		
1.1 Svet, v ktorom žijeme, budovanie vzťahov v rodine, v škole, vzájomná komunikácia • Ďakujem za prázdniny • Ja a moja rodina - patrím do rodiny, starostlivosť rodičov o deti, komunikácia v rodine • Ďakujem za svojich rodičov • Ja a škola - spolužiaci, budovanie nových vzťahov v triede, miesto spoznávania nových vecí • Svet, v ktorom žijem - ľudia okolo mňa, komunikácia s ľuďmi, budovanie vzťahov		
1.2 Boh - Stvoriteľ a Otec • Boh je Stvoriteľ - stvorenie sveta, prvých ľudí, Gn 1-2; prežehnanie sa • Boh je nebeský Otec - Božia otcovská starostlivosť o svoje stvorenie, o svet, o nás, Gn 1, 26-31 • Oslavujem Otca - modlitba Sláva Otcu • Boh stvoril aj mňa - vďaka za môj život • Chránim Božie stvoriteľské dielo - ochrana prírody		
1.3 Jedinečnosť Božieho dieťaťa, dary, schopnosti a zručnosti • Som jedinečné stvorenie - moje dary a schopnosti, čo dokážem, čím som obdarovaný, všetko mi dal Boh • Rozprávam sa so svojím nebeským Otcom - Boh môj nebeský Otec, som Božie dieťa, rozhovor s Bohom v modlitbe, kedykoľvek, o čomkoľvek, katolícky pozdrav, hovorím Bohu: „Otec“ - modlitba Otče náš • Kedy a ako sa modliť - modlitba počas dňa • Moja modlitba v rodine		
1.4 Božia starostlivosť a skutky lásky • Boh mi dáva pomocníka - anjel strážny • Aj ja môžem byť „anjelom“ pre iných - skutky lásky iným • Boh nás učí rozdávať lásku - svätý Mikuláš • Radosť rozdávaním rastie - dokážem sa deliť		

2. Spoznáваме Ježiša Komponent: Ježiš Kristus / Sväté písmo

Žiaci spoznávajú život Pána Ježiša prostredníctvom biblických príbehov a spoznávajú zázraky, ktoré Ježiš urobil. Vnímajú, že Pán Ježiš nebol len obyčajným človekom, ale Božím Synom.

Výkonový štandard (Náboženské kompetencie)	Obsahový štandard (Obsahy k náboženským kompetenciám)	Prierezové gramotnosti
• poznať dôležité etapy života Ježiša Krista od narodenia až po jeho smrť a zmŕtvychvstanie • prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna	• 2.1 Ježiš - Boží Syn a jeho príchod na svet • 2.2 Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišove zázraky ako znamenia • 2.3 Udalosti Ježišovej smrti a zmŕtvychvstania	

Vymedzenie obsahu: cirkevné školy (24 h)

2.1 Ježiš - Boží Syn a jeho príchod na svet

- Zvestovanie - Lk 1, 26-38
- Modlím sa k Panne Márii - modlitba Zdravas Mária
- Návšteva u Alžbety - Lk 1, 39-55
- Narodenie Ježiša - Lk 2, 1-14
- Návšteva pastierov - Lk 2, 15-20
- Vianoce v našej rodine - zvyky a tradície v rodine
- Traja mudrci - Mt 2, 1-12
- Môj dar Ježišovi
- Útek do Egypta - Mt 2, 13-23
- Ježišovo detstvo - 12-ročný Ježiš v chráme, Lk 2, 41-52; život v Nazarete

2.2 Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišove zázraky ako znamenia

- Ježiš koná zázraky - svadba v Káne, Jn 2, 1-11; utíšenie búrky na mori, Mk 4, 35-41
- Ježiš kráča po mori - Mk 6, 45-52
- Ježiš uzdravuje - uzdravenia pri Galilejskom mori, Mt 15, 29-31; uzdravenie hluchonemého, Mk 7, 31-37; uzdravenie chromého, Jn 5, 1-9
- Slepý Bartimej - Mk 10, 46-52
- Ježiš kriesi mŕtvych - Jairova dcéra, Mk 5, 21-24; 35-43
- Naimský mládenec - Lk 7, 11-17

2.3 Udalosti Ježišovej smrti a zmŕtvychvstania

- Ježiš za nás trpel - Mt 27
- Krížová cesta - zastavenia v obrazoch; prekonávanie ťažkostí a utrpenia spolu s Ježišom
- Veľká noc - zmŕtvychvstanie, Mt 28, 1-8
- Veľká noc v našej rodine - tradície v rodine

3. Žijeme v Božej rodine Komponent: Cirkev a sviatosti

Žiaci objavujú, že okrem svojej rodiny patria aj do inej veľkej rodiny, ktorou je Cirkev, majú ďalších bratov a sestry, ktorí tiež ako oni veria v Pána Ježiša. Stretávajú sa spolu v kostole na nedeľnej svätej omši, kde spoločne slávia Ježišovo zmŕtvychvstanie.

Výkonový štandard (Náboženské kompetencie)	Obsahový štandard (Obsahy k náboženským kompetenciám)	Prierezové gramotnosti
• chápať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista, a opísať slávenie nedele a sviatkov cirkevného roka	• 3.1 Cirkev ako Božia rodina, slávenie nedele ako „Deň Pána“	

Vymedzenie obsahu: cirkevné školy (8 h)

3.1 Cirkev ako Božia rodina, slávenie nedele ako „Deň Pána“

- Nedeľa - deň Pána - oslava Ježišovho zmŕtvychvstania, sviatočný deň, deň odpočinku
- Nedeľa v našej rodine - slávenie nedele v rodine
- Božia rodina - Cirkev - ľudská rodina, svätá rodina, Božia rodina; aj ja do nej patrí
- Mám rodinu na celom svete - misie
- Kostol - miesto stretnutia veriacich, zvony zvolávajú ľud, sme bratia a sestry, počúvame Božie slovo; hlavné prvky kostola; patrón nášho kostola
- Keď navštívim kostol - hlavné prvky: oltár, svätostánok, večné svetlo, krstiteľnica; základné postoje pri svätej omši

4. Učíme sa od Ježiša Komponent: Kresťanský život

Žiaci konfrontujú svoje konanie s konaním Ježiša a svätých. Snažia sa nasledovať ich príklad. Inšpiráciou je pre nich podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi.

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Prierezové

(Náboženské kompetencie)	(Obsahy k náboženským kompetenciám)	gramotnosti
byť pozorný k potrebám druhých a aplikovať prvky vzájomnej pomoci, úcty a solidarity v každodenných situáciách	4.1 Princípy konania dobra podľa Ježišovho vzoru, rôzne formy pomoci iným 4.2 Príklady svätých, ktorí inšpirujú ku konaniu dobra 4.3 Vzťah s Ježišom v každodennom živote	

Vymedzenie obsahu: cirkevné školy (12 h)

4.1 Princípy konania dobra podľa Ježišovho vzoru, rôzne formy pomoci iným

- Ježiš nás učí konať dobro - milosrdný Samaritán, Lk 10, 30-37
- Kráčať v Ježišových šľapajach - mnohí konali ako Ježiš, napr. sv. Martin z Tours
- Chceme byť ako Ježiš - zaujímam sa o iných; rôzne formy pomoci iným v škole, v rodine
- Myslím na iných - láska k blížnemu; konkrétny skutok lásky

4.2 Príklady svätých, ktorí inšpirujú ku konaniu dobra

- Mária - Mária pomocnica v rôznych situáciách - Bernadetta z Lourdes, sv. Katarína Labouré
- Moja mama - starostlivosť a láska mojej mamy
- Svätí - Boží priatelia - fatimské deti, Juan Diego, František z Assisi alebo iní podľa výberu

4.3 Vzťah s Ježišom v každodennom živote

- Deň s Ježišom - ranná a večerná modlitba, modlitba pred jedlom a po jedle; správať sa k iným ako Ježiš; nezabúdať na Ježiša cez prázdniny
- Cestovanie - obdiv a vďaka za Božie dielo; konanie skutkov lásky aj počas prázdnin

DRUHÝ ROČNÍK: Počúvame radostnú zvesť

Žiak sa prehlbuje v poznávaní pravdy o Bohu na základe „počúvania“ radostnej zvesti. Cez biblické príbehy Starého i Nového zákona vníma záujem Boha o človeka a postupne si osvojuje základné prvky mravného konania. Žiak vníma, že patrí do Cirkvi a prehlbuje svoj vzťah s Bohom.

Rozsah vyučovania predmetu: 2 hodiny týždenne (1 hodina ŠVP + 1 hodina ŠkVP), t. j. 66 hodín za školský rok.

Komponent	Tematický celok	Počet hodín
Boh a človek	1. Počúvame Boha Otca	10 + 10
Ježiš Kristus	2. Ježiš prináša radostnú zvesť	8 + 8
Kresťanský život	3. Prijímame radostnú zvesť	5 + 5
Cirkev a sviatosť	4. V Cirkvi žijeme radostnú zvesť	10 + 10

Komponent Sväté písmo nie je v prvom cykle rozvíjaný samostatne, ale je východiskom každého z predchádzajúcich komponentov.

1. Počúvame Boha Otca Komponent: Boh a človek

Žiaci spoznávajú biblické postavy, ktorým sa prihovára Boh a zveril im určité poslanie. Vnímajú, že ten istý Boh hovorí rôznymi spôsobmi k nám aj dnes - cez ľudí, modlitbu, rôzne situácie, cez Sväté písmo.

Výkonový štandard (Náboženské kompetencie)	Obsahový štandard (Obsahy k náboženským kompetenciám)	Prierezové gramotnosti
• chápať modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom a objavovať spôsoby komunikácie medzi Bohom a ľuďmi	• 1.1 Komunikácia Boha s ľuďmi rôznymi spôsobmi • 1.2 Komunikácia s Bohom v modlitbe • 1.3 Komunikácia Boha s ľuďmi v dejinách prostredníctvom biblických príbehov	

Vymedzenie obsahu: cirkevné školy (20 h)

1.1 Komunikácia Boha s ľuďmi rôznymi spôsobmi

- Boh k nám hovorí rozličným spôsobom - cez iných ľudí, udalosti
- Boh k nám hovorí cez Sväté písmo - počúvame Božie slovo, Biblia ako napísané Božie slovo, vznik Biblie
- Biblia - kniha veľmi vzácna - úcta k Božiemu slovu, rôzne vydania Biblie
- Boh hovorí a ja ho počúvam - stíšenie, modlitba ako rozhovor s Bohom, počúvam srdcom

1.2 Komunikácia s Bohom v modlitbe

- Ježiš nás učí hovoriť s Bohom ako Otcom - Pane, nauč nás modliť sa, Otče náš, Lk 11, 2-4
- Modlitba - rôzne formy modlitby, osobná modlitba
- Rozhovor s Matkou - ruženec, informatívne
- Modlitba v rodine

1.3 Komunikácia Boha s ľuďmi v dejinách prostredníctvom biblických príbehov

- Prví ľudia v raji - Adam a Eva, Gn 2, 4-25
- Prví ľudia neposlúchali Boha - prvý hriech, prísľub Mesiáša, Gn 3, 1-20
- Hriech sa šíri - Kain a Ábel, Gn 4, 1-16; vzťahy medzi súrodencami
- Povolanie Abraháma - izraelský ľud, vyvolený národ, Gn 12, 1-8

- Boh oslovuje Mojžiša - Ex 3, 1-12
- Boh miluje svoj národ a stará sa oň - manna na púšti, Ex 16, 1-18
- Boh sa prihovára k vyvolenému národu - vyvolený národ žije podľa pravidiel, Ex 19, 3-8; 12-17
- Pravidlá pre lepší život - Desatoro, informatívne, Ex 20, 1-17
- Pravidlá v našej rodine - príkaz lásky v rodine

2. Ježiš prináša radostnú zvesť Komponent: Ježiš Kristus

Žiaci prehľbujú svoje poznatky o Ježišovi - Božom Synovi. Hlbšie spoznávajú jednotlivé udalosti z jeho života a radostnú zvesť, ktorú ohlasoval všetkým ľuďom prostredníctvom podobenstiev.

Výkonový štandard (Náboženské kompetencie)	Obsahový štandard (Obsahy k náboženským kompetenciám)	Prierezové gramotnosti
• poznať dôležité etapy života Ježiša Krista od jeho narodenia • prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna a vytvoriť si k nemu osobný vzťah	• 2.1 Ježiš - Boží Syn a jeho príchod na svet • 2.2 Začiatky Ježišovho verejného účinkovania • 2.3 Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišovo učenie v podobenstvách	

Vymedzenie obsahu: cirkevné školy (16 h)

2.1 Ježiš - Boží Syn a jeho príchod na svet

- Ján Krstiteľ - pripraví Mesiášovi cestu; zvestovanie Zachariášovi, Lk 1, 5-25
- Zvestovanie príchodu Ježiša - Mária počúva Boží hlas, Lk 1, 26-38
- Mária u Alžbety - Lk 1, 39-55; narodenie Jána Krstiteľa, Lk 1, 56-66
- Narodenie Mesiáša - Jozef prijíma Máriu, Mt 1, 18-24; sčítanie ľudu, hľadanie prístrešia, Lk 2, 1-14
- Pastieri v betlehemskej maštaľke - Lk 2, 15-20
- Traja mudrci a útek do Egypta - poklona pri jaslíkách, Mt 2, 1-12; útek do Egypta, Mt 2, 13-23

2.2 Začiatky Ježišovho verejného účinkovania

- Ježišov krst v Jordáne - Ján ohlasuje Mesiáša, Lk 3, 1-17; 21-22; Ježiš sa dáva pokrstiť, Mt 3, 13-17
- Ježiš si volí dvanástich - Mt 4, 18-22; Lk 5, 1-11

2.3 Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišovo učenie v podobenstvách

- Ježiš učí v podobenstvách - podobenstvo o rozsievачovi, Mt 13, 1-8
- Božie kráľovstvo je vzácne - horčičné zrnko, poklad na poli, perla
- Ježiš je dobrý pastier - podobenstvo o stratenej ovci, Lk 15, 1-6; Jn 10, 1-21
- Podobenstvo o dvoch synoch - Mt 21, 28-32
- Ježiš a deti - počúvať s dôverou ako deti, Mt 11, 25-27; Lk 18, 15-17

3. Prijímame radostnú zvesť Komponent: Kresťanský život

Biblické príbehy pomáhajú žiakom v spoznávaní, ako môžu čo najlepšie nasledovať Ježišov vzor. Spoznávajú aj dôsledky zlého rozhodnutia a odmietnutia Ježišovej radostnej zvesti.

Výkonový štandard (Náboženské kompetencie)	Obsahový štandard (Obsahy k náboženským kompetenciám)	Prierezové gramotnosti
• porovnávať svoje konanie s konaním Ježiša a svätých a aplikovať Zlaté pravidlo vo svojom živote	• 3.1 Ježiš Kristus ako vzor pre život kresťana • 3.2 Dôsledky odmietnutia Ježišovho učenia pre život človeka	

Vymedzenie obsahu: cirkevné školy (10 h)

3.1 Ježiš Kristus ako vzor pre život kresťana

- Prinášam ovocie - Ježiš je môj vzor, podobenstvo o figovníku, Lk 13, 6; strom a ovocie, Lk 6, 43-45; Mt 7, 17-19
- Boháč a Lazár - nezaujímam o tých, ktorí žijú medzi nami, Lk 16, 19-31
- Žijem ako kresťan - konám dobré skutky; Zlaté pravidlo, Mt 7, 12
- Miluj svojho blížneho - príkaz lásky, Mk 12, 28-34

3.2 Dôsledky odmietnutia Ježišovho učenia pre život človeka

- Dom na skale - podobenstvo o dvoch staviteľoch, Mt 7, 24-27; odmietnutie modlitby, svätej omše a konania dobra
- Pozvanie na hostinu - odmietnutie, podobenstvo o svadbe kráľovho syna, Mt 22, 1-5
- Potrebujem Ježiša - Ježiš je náš priateľ, usmerňuje nás
- Byť kresťanom znamená aj odpúšťať - láska aj k nepriateľom, Mt 5, 43-48

4. V Cirkvi žijeme radostnú zvesť Komponent: Cirkev a sviatosti

Žiaci pomocou biblických udalostí spoznávajú Ježišovo vykupiteľské dielo a Cirkev, ktorú založil. Vnímajú, že do nej patria od krstu aj

oni. Učia sa budovať a prehĺbovať svoj vzťah s Ježišom prostredníctvom modlitby.		
Výkonový štandard (Náboženské kompetencie)	Obsahový štandard (Obsahy k náboženským kompetenciám)	Prierezové gramotnosti
• chápať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista, a opísať slávenie nedele a sviatkov cirkevného roka	• 4.1 Udalosti Ježišovho utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania a ich význam pre život človeka a Cirkvi • 4.2 Pokračovanie Ježišovho diela aj po jeho nanebovstúpení, vznik Cirkvi • 4.3 Náš život ako súčasť Cirkvi, začlenenie sa do cirkevného spoločenstva	
Vymedzenie obsahu: cirkevné školy (20 h)		
4.1 Udalosti Ježišovho utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania a ich význam pre život človeka a Cirkvi • Ježiša chcú zabiť - zrada, Mt 26, 1-5; 14-16 • Posledná večera - Ježiš sa lúči s apoštolmi • Utrpenie Pána Ježiša - Mt 26-27 • Ježiš na kríži odpúšťa svojim nepriateľom - krížová cesta, informatívne • Zmŕtvychvstanie - Mt 28 • Zmŕtvychvstalý Ježiš prichádza k apoštolom - Tomáš, Jn 20, 24-29; rybolov apoštolov, Jn 21, 1-13 • Pán Ježiš odchádza do neba - Mt 28, 16-20; Lk 24, 50-53 4.2 Pokračovanie Ježišovho diela aj po jeho nanebovstúpení, vznik Cirkvi • Zoslanie Ducha Svätého - Sk 2 • Peter - nástupca Ježiša, Jn 21, 15-19 • Apoštoli pokračujú v Ježišom diele - prvá Cirkev, lámanie chleba, Sk 2, 42-47 4.3 Náš život ako súčasť Cirkvi, začlenenie sa do cirkevného spoločenstva • Cirkev - Božia rodina - veriaci v Ježiša Krista; patríme do nej od krstu; sme bratia a sestry; spoločná modlitba a slávenie v rodine • Cirkev dnes - biskupi, kňazi, farnosť • Patrím do Cirkvi - môj krst - význam krstu, priebeh • Zapájam sa do života Cirkvi - účasť na svätej omši, ministrovanie, spevokol • V Cirkvi si navzájom pomáhame - príklady svätých a konkrétna vzájomná pomoc • Svätí, ktorí sa radi modlili - postavy podľa vlastného výberu		

TRETÍ ROČNÍK: Náš život s Ježišom

Viera je odpoveďou na počuté Božie slovo. Je to Boží dar. Žiak postupne prechádza od viery prirodzenej k viere nadprirodzenej. Učí sa konfrontovať svoje postoje s Božími prikázaniami a kriticky prehodnocuje svoje správanie. Vyučovanie náboženstva v 3. ročníku dopĺňa prípravu k prijatiu sviatosti zmierenia a Eucharistie, je s ňou prepojené a pomáha k celkovej príprave k sviatostnému životu detí.

Rozsah vyučovania predmetu: 2 hodiny týždenne (1 hodina ŠVP + 1 hodina ŠkVP), t. j. 66 hodín za školský rok.

Komponent	Tematický celok	Počet hodín
Boh a človek	1. Moja viera v Boha	6 + 6
Boh a človek / Sväté písmo	2. Boh vedie svoj ľud	6 + 6
Ježiš Kristus	3. Ježiš ponúka odpustenie	9 + 9
Cirkev a sviatosti	4. Ježiš - Chlieb života	12 + 12

Komponent Sväté písmo nie je v prvom cykle rozvíjaný samostatne, ale je východiskom každého z predchádzajúcich komponentov.

1. Moja viera v Boha Komponent: Boh a človek

Život každého človeka sprevádza viera. Žiaci vychádzajú zo skúmania viery prirodzenej k viere nadprirodzenej. Spoznávajú biblické postavy a ich veľkú dôveru v Boha a učia sa od nich. Vo Vyznaní viery prijímajú Boha, ktorý je jeden v troch osobách, a učia sa svoju vieru vyznať.

Výkonový štandard (Náboženské kompetencie)	Obsahový štandard (Obsahy k náboženským kompetenciám)	Prierezové gramotnosti
• vnímať vieru ako súčasť života človeka a charakterizovať jej prejavy v konkrétnych situáciách	• 1.1 Viera ako dôležitá súčasť ľudského života, viera prirodzená a nadprirodzená • 1.2 Božie pôsobenie cez sviatosti	

Vymedzenie obsahu: cirkevné školy (12 h)

1.1 Viera ako dôležitá súčasť ľudského života, viera prirodzená a nadprirodzená

- Potrebujem vieru? - viera prirodzená, nadprirodzená; vzory viery - Abrahám, Mojžiš, Mária
- Božie vlastnosti - Boh je všemohúci, vševiediaci, všadeprítomný, večný
- V akého Boha verím - obrazy Boha a porovnania

- Vyznanie viery - Verím v Boha, Najsvätejšia Trojica
- Kto mňa vyzná pred ľuďmi... - nebáť sa priznať, že som veriaci, Mt 10, 32-33
- Dôvera v Boha Otca v každej životnej situácii - príklady zo života; ruženec ako posila vo viere

1.2 Božie pôsobenie cez sviatosti

- Sedem sviatostí - informatívne
- Som Božie dieťa - krst; opakovanie o prvom hriechu, Gn 3, 1-20; dedičný hriech, očistenie krstom
- Ako sme boli pokrstení - priebeh krstu, symboly, obnova krstných sľubov

2. Boh vedie svoj ľud Komponent: Boh a človek / Sväté písmo

Žiaci spoznávajú starostlivosť Boha o svoj vyvolený národ v priebehu dejín a jeho záchranu z egyptského otroctva. Osvojujú si pravidlá - Desatora, ktoré dal kedysi Boh izraelskému národu a ktoré sú neustále platné pre všetkých ľudí.

Výkonový štandard (Náboženské kompetencie)	Obsahový štandard (Obsahy k náboženským kompetenciám)	Prierezové gramotnosti
• opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchranu • na základe Desatora rozlíšiť medzi dobrom a zlom a prehodnocovať svoje správanie	• 2.1 Stručné dejiny izraelského národa a jeho záchranu • 2.2 Prikázania ako pravidlá pre život	

Vymedzenie obsahu: cirkevné školy (12 h)

2.1 Stručné dejiny izraelského národa a jeho záchranu

- Vyvolený národ dôveruje Bohu - život v Egypte, ťažkosti
- Boh zachraňuje svoj ľud - izraelský národ a východ z Egypta, Ex 5-15

2.2 Prikázania ako pravidlá pre život

- Boh nám dáva prikázania - Ex 19, 16-25; Ex 20, 1-17
- Pravidlá pre život s Bohom - Desatora, jednotlivé prikázania podrobne
- Ježiš naplňa zákon - prikaz lásky, Mk 12, 29-31; Mt 5, 17-19
- Náš život podľa prikázaní - bohatý mladík, Mt 19, 16-22; napĺňanie príkazu lásky v živote

3. Ježiš ponúka odpustenie Komponent: Ježiš Kristus

Žiaci sa oboznamujú s pôsobením zla a hriechu vo svete a vo svojom živote. Spoznávajú, že Boh - milosrdný Otec - im ponúka odpustenie a opätovné prijatie prostredníctvom sviatosti zmierenia. Vnímajú aj hodnotu a potrebu vzájomného odpustenia.

Výkonový štandard (Náboženské kompetencie)	Obsahový štandard (Obsahy k náboženským kompetenciám)	Prierezové gramotnosti
• vnímať prítomnosť zla a hriechu vo svete a vo svojom živote, prehodnotiť svoje správanie a uvedomovať si dôležitosť odpustenia	• 3.1 Zlo a hriech ako dôsledok neposlušnosti voči Bohu • 3.2 Božie milosrdenstvo voči ľuďom, spytovanie svedomia a ľútosť nad hriechmi • 3.3 Dôležitosť odpustenia ako súčasť uzdravenia človeka. Sviatosť zmierenia - prostriedok odpustenia hriechov	

Vymedzenie obsahu: cirkevné školy (18 h)

3.1 Zlo a hriech ako dôsledok neposlušnosti voči Bohu

- Postav svoj dom na skale - nedodržiavanie pravidiel, Mt 7, 24-27
- Hriech - neposlušnosť voči Bohu, prvý hriech, Gn 3, 1-24; hriech ľahký a ťažký; sedem hlavných hriechov
- Keď sa šíri zlo - nenávisť, lakomstvo, sebecko, vojny

3.2 Božie milosrdenstvo voči ľuďom, spytovanie svedomia a ľútosť nad hriechmi

- Mánotratný syn a milosrdný Otec - Lk 15, 11-32
- Nepotrebuje ťa, Bože - svojvôľa, odmietanie autority, odmietanie Božej lásky
- Zmierenie s Otcom - spytovanie svedomia, ľútosť

3.3 Dôležitosť odpustenia ako súčasť uzdravenia človeka. Sviatosť zmierenia - prostriedok odpustenia hriechov

- Ježiš uzdravuje telo človeka - opakovanie z 1. ročníka, slepý, Mk 10, 46-52; hluchonemý, Mk 7, 31-37
- Ježiš uzdravuje - človek s vyschnutou rukou, Lk 6, 6-10; malomocný, Lk 5, 12-16
- Ježiš odpúšťa hriechy - uzdravenie ochrnutého, Mt 9, 1-7; odpustenie prostredníctvom kňaza vo sviatosti zmierenia
- Ježiš uzdravuje aj mňa - odpustenie prostredníctvom kňaza vo sviatosti zmierenia, dôležitosť ľútosti
- Sviatosť zmierenia - Farizej a mýtnik, Lk 18, 9-14; priebeh sviatosti zmierenia
- Vzájomné odpustenie - odpustenie tým, ktorí mi ublížili; viem požiadať o odpustenie

4. Ježiš - Chlieb života Komponent: Cirkev a sviatosť

Žiaci prostredníctvom biblických príbehov postupne vnikajú do tajomstva Ježišovej lásky a obety. Ježiš sa nám ponúka ako chlieb života - je dostupný pre každého. Eucharistia - svätá omša je tá istá obeta, ktorú Ježiš priniesol za nás na Kalvárii. Je súčasne aj hostinou, na ktorú sme všetci pozvaní.

Výkonový štandard (Náboženské kompetencie)	Obsahový štandard (Obsahy k náboženským kompetenciám)	Prierezové gramotnosti
- osvojiť si základné časti svätej omše a porozumieť významu Eucharistie pre život kresťana - oboznámiť sa so základnými kritériami kresťanského života	4.1 Hostina v biblických príbehoch, spojenosť medzi Poslednou večerou a svätou omšou 4.2 Obeta a hostina, základné časti svätej omše a význam Eucharistie 4.3 Dôležitosť života s Ježišom - základné kritériá kresťanského života	

Vymedzenie obsahu: cirkevné školy (24 h)

4.1 Hostina v biblických príbehoch, spojenosť medzi Poslednou večerou a svätou omšou

- Ježiš prijíma pozvanie - svadba v Káne, Marta a Mária, farizej pozýva Ježiša na večeru, nezištné pozvanie hostí
- Ježiš a Zachej - hostina u Zacheja, Lk 19, 1-10
- Zázrak rozmnoženia chleba - Mt 14, 13-21
- Posledná večera - Mt 26, 26-29
- Eucharistia - pokrm pre dušu; význam a hodnota Eucharistie

4.2 Obeta a hostina, základné časti svätej omše a význam Eucharistie

- Ježišova obeta - smrť a zmŕtvychvstanie
- Slávime Veľkú noc - liturgia Veľkej noci
- Na ceste s Ježišom - emauzskí učeníci, Lk 24, 13-35
- Obeta lásky - obeta, zmysel utrpenia a obety, moja obeta
- Svätá omša - obeta a hostina, bohoslužba slova, bohoslužba obety, priebeh svätej omše
- Pamätaj, že máš svätých sviatočných dní - slávenie sviatočných dní v rodine a farskom spoločenstve
- Nedeľa - deň s Pánom - hodnota a dôležitosť nedele; neúčast' na hostine, Lk 14, 16-18
- Nedeľa - deň s Pánom - vydávať svedectvo, pozvať iných na svätú omšu, návšteva chorých, čas s rodinou
- Eucharistia mi pomáha byť lepším

4.3 Dôležitosť života s Ježišom - základné kritériá kresťanského života

- Prisľúbenia Božského Srdca - deväť prvých piatkov
- S Ježišom v každodennom živote - pravidelná modlitba, nedeľná svätá omša, sväte prijímanie, pravidelná svätá spoveď
- Vzory viery v mojom živote - sv. Imelda Lambertini a iné postavy svätých podľa výberu
- Ježiš v mojich bratoch a sestrách - ani jeden deň bez skutkov lásky v rodine
- Moje ruky sú chlebom pre druhého - praktizovanie prikázania lásky

Zdroje použité pri spracovaní učebných osnov

- Štátny vzdelávací program pre základné vzdelávanie - vzdelávacie štandardy predmetu Náboženstvo Rímskokatolíckej cirkvi, 1. cyklus.
- Kurikulum Rímskokatolíckeho náboženstva / náboženskej výchovy. Príručka. 1. cyklus ZŠ. Katolícke pedagogické a katechetické centrum, n. o.
- Metodické odporúčania k tvorbe ŠkVP pre predmet Náboženská výchova Rímskokatolíckej cirkvi v 1. cykle.
- Prílohy k nadpredmetovému konceptom: Metakognícia a Charakter.